

Stomatologia wieku rozwojowego

1. METRYCZKA		
Rok akademicki	2023/2024	
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny	
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna	
Dyscyplina wiodąca	Nauki Medyczne	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Poziom kształcenia	I stopnia	
Forma studiów	stacjonarne	
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy	
Forma weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie	
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Stomatologii Dziecięcej ul. Binińskiego 6 02-097 Warszawa tel.: 022 116 64 24 pedodoncja@wum.edu.pl	
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	prof. dr hab. n. med. Dorota Olczak-Kowalczyk	
Koordynator przedmiotu	prof. dr hab. n. med. Dorota Olczak-Kowalczyk	
Osoba odpowiedzialna za sylabus	lek. dent. Andrzej Kołodziejczyk	
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. n. med. Dorota Olczak-Kowalczyk dr hab. n. med. Anna Turska-Szybka dr n. med. Halszka Boguszewska-Gutenbaum dr n. med. Iwona Sobiech dr n. med. Piotr Sobiech dr n. med. Paula Piekoszewska-Ziętek dr n. med. Angelika Kobylńska dr n. med. Katarzyna Białoszewska lek. dent. Małgorzata Dudek lek. dent. Maja Lipiec	dorota.olczak-kowalczyk@wum.edu.pl anna.turska-szybka@wum.edu.pl halszka.boguszewska@wum.edu.pl iwona.sobiech@wum.edu.pl piotr.sobiech@wum.edu.pl ppiekoszewska@wum.edu.pl angelika.kalinska@wum.edu.pl katarzyna.bialoszewska@wum.edu.pl malgorzata.dudek@wum.edu.pl maja.lipiec@wum.edu.pl

	lek. dent. Michał Gefrerer lek. dent. Gabriela Grochowska lek. dent. Andrzej Kołodziejczyk lek. dent. Sara Shamsa-Nieckula lek. dent. Karolina Spodzieja lek. dent. Wiktoria Mól lek. dent. Renata Węgrzyn lek. dent. Barbara Kapuścińska	michal.gefrerer@wum.edu.pl ggrochowska@wum.edu.pl andrzej.kolodziejczyk@wum.edu.pl sara.shamsa@wum.edu.pl karolina.spodzieja@wum.edu.pl wiktoria.mol@wum.edu.pl renata.wegrzyn@wum.edu.pl barbara.kapuscinska@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	II/3	Liczba punktów ECTS	3.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)	10	0,33	
seminarium (S)	10	0,33	
ćwiczenia (C)	10	0,33	
e-learning (e-L)	-	-	
zajęcia praktyczne (ZP)	-	-	
praktyka zawodowa (PZ)	-	-	
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	60	2	

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Przygotowanie do pracy zespołowej w gabinecie stomatologii dziecięcej oraz wykonywania zleconych przez lekarza zabiegów profilaktycznych.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	HS_W12- wskaźniki niezbędne do oceny stanu zdrowia jamy ustnej oraz zna zasady przeprowadzania podstawowego wywiadu medycznego i wykonywania podstawowych badań diagnostycznych w obrębie jamy ustnej
W2	HS_W23- specyfikę promocji zdrowia jamy ustnej
W3	HS_W26- zasady użytkowania sprzętu stomatologicznego oraz przepisy sanitarno-epidemiologiczne regulujące funkcjonowanie gabinetu dentystycznego

W4	HS_W28- rodzaje, skład, właściwości i sposób postępowania z materiałami podstawowymi i pomocniczymi
W5	HS_W34- zasady współpracy członków zespołu stomatologicznego

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	HS_U01- posługiwać się sprzętem i aparaturą stosowanymi w zakresie właściwym dla programu kształcenia
U2	HS_U02- przestrzegać zasad pracy na cztery ręce i sześć rąk przy leżącym pacjencie; stosuje metody pracy na cztery ręce przy leżącym pacjencie; asystuje czynnie lekarzowi dentyście podczas zabiegów wykonywanych różnymi metodami; przygotowuje pacjenta do zabiegów ogólnostomatologicznych i specjalistycznych; rozróżnia zabiegi wykonywane w poszczególnych specjalnościach stomatologicznych; współpracuje z lekarzem dentystą w czasie wykonywania zabiegów specjalistycznych
U3	HS_U03- przygotować aparaturę i sprzęt do użytku zgodnie z procedurami; obsługuje aparaturę i sprzęt stomatologiczny zgodnie z instrukcjami obsługi i użytkownika pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty; stosuje przepisy prawa dotyczące użytkowania i obsługi aparatury stomatologicznej; wykonuje pomiary i interpretuje uzyskane wyniki pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty; wykonuje czynności związane z konserwacją sprzętu w gabinecie dentystycznym; utrzymuje aparaturę stomatologiczną i sprzęt w sprawności
U4	HS_U04- przestrzegać zasad wykonywania zabiegów profilaktycznych pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty; wykonuje zabiegi profilaktyczne pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty
U5	HS_U05- rozpoznawać techniki diagnozowania żywotności miazgi zębów; diagnozuje na zlecenie lekarza dentysty zęby na żywotność różnymi metodami; rozpoznaje aparaty do diagnostyki jamy ustnej i stosuje odpowiednią procedurę badawczą; diagnozuje stan jamy ustnej pacjenta pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty
U6	HS_U11- wyrażać swoją wiedzę pisemnie i ustnie (np. poprzez przeprowadzenie prezentacji) na poziomie akademickim
U7	HS_U24- posługiwać się podstawową terminologią z zakresu profilaktyki, leczenia i rehabilitacji narządu żucia; określa metody leczenia i rehabilitacji narządu żucia
U8	HS_U39- przestrzegać zasad postępowania higienistki stomatologicznej w różnych przypadkach klinicznych pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty; przestrzega zasad przygotowywania potrzebnych materiałów; rozróżnia materiały i przygotowuje je zgodnie z procedurami; rozróżnia leki stomatologiczne, określa ich zastosowanie oraz warunki przechowywania; przestrzega procedur konserwacji i obsługi sprzętu oraz aparatury stomatologicznej
U9	HS_U40- wykonywać czynności związane z konserwacją sprzętu zgodnie z procedurami; przestrzega zasad prowadzenia ewidencji zużycia leków i materiałów; sporządza zapotrzebowanie na materiały i leki na zlecenie lekarza dentysty oraz dokumentuje ich zużycie; identyfikuje instrumenty stosowane w gabinetach ogólnych i specjalistycznych; dobiera instrumentarium podstawowe i specjalistyczne w gabinecie dentystycznym pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty; współpracuje z nadzorem sanitarnym
U10	HS_U45- dobierać różne formy edukacji zdrowotnej pacjentów, posługując się wiedzą z zakresu socjologii, psychologii i pedagogiki; stosuje różne formy i metody edukacji indywidualnej i grupowej w zakresie promocji zdrowia jamy ustnej; udziela porad na temat racjonalnego odżywiania w celu zachowania zdrowia jamy ustnej u pacjentów w różnym wieku; dobiera pomoce dydaktyczne do tematu z zakresu promocji zdrowia i do wieku grupy odbiorców; sporządza pomoce dydaktyczne dla indywidualnych odbiorców w różnym wieku; dobiera metody współdziałania z opiekunami dziecka w realizacji programu promocji zdrowia; stosuje strategie promowania zdrowia jamy ustnej w zależności od środowiska; organizuje działania na rzecz zdrowia jamy ustnej w różnych środowiskach społecznych; wykonuje instruktaż różnymi metodami w celu promocji zdrowia jamy ustnej

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	Oceny możliwości komunikacyjnych pacjenta w zależności od wieku, rodzaju i stopnia niepełnosprawności; wykorzystania metod behawioralnych w komunikacji z pacjentem i jego opiekunem.
K2	Ciągłego podnoszenia poziomu swojej wiedzy i umiejętności.

5. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1-Wykład	Postępowanie w chorobie próchnicowej w zależności od ryzyka próchnicy.	HS_W12, HS_W28, HS_W34, HS_U01, HS_U02, HS_U04, HS_U24, HS_U39, HS_U45
W2-Wykład	Indywidualne zapobieganie chorobie próchnicowej i leczenie nieinwazyjne początkowych zmian próchnicowych. Remineralizacja, uszczelnianie bruzd i zagłębień anatomicznych. Techniki zabiegów. Przyczyny niepowodzeń.	HS_W12, HS_W28, HS_W34, HS_U01, HS_U02, HS_U03, HS_U04, HS_U24, HS_U39, HS_U40, HS_U45
W3-Wykład	Zasady opracowywania i wypełniania ubytków próchnicowych. Techniki i materiały stosowane w stomatologii dziecięcej.	HS_W12, HS_W26, HS_W28, HS_W34, HS_U01, HS_U02, HS_U03, HS_U24, HS_U39, HS_U40
W4-Wykład	Metody leczenia chorób miążgi w zębach dziecięcych. Instrumentarium, techniki zabiegów, leki.	HS_W28, HS_U02, HS_U05, HS_U24, HS_U39, HS_U40
W5-Wykład	Urazy zębów mlecznych i stałych. Zasady postępowania klinicznego.	HS_U02, HS_U05, HS_U24, HS_U39
S1- Seminarium	Profilaktyka pierwotnie pierwotna.	HS_W23, HS_U04, HS_U24, HS_U45
S2- Seminarium	Symptomatologia i przebieg procesu próchnicowego w uzębieniu dziecięcym. Trudności diagnostyczne. Klasyfikacja ubytków próchnicowych. Diagram.	HS_U24
S3- Seminarium	Powikłania choroby próchnicowej. Choroby miążgi, zapalenia okołokorzeniowe – objawy kliniczne.	HS_W12, HS_W28, HS_W34, HS_U01, HS_U02, HS_U24, HS_U39, HS_U40
S4- Seminarium	Wybrane zabiegi chirurgiczne u dzieci tj.: ekstrakcja zęba, odbarczenie ropnia podśluzówkowego, podcięcie wędzidełka,. Wskazania i przeciwwskazania. Powikłania miejscowe i ogólne. Zasady postępowania, instrumentarium. Znieczulenia.	HS_U02, HS_U24, HS_U39, HS_U40
S5- Seminarium	Program profilaktyki indywidualnej w danej grupie wiekowej – edukacja prozdrowotna. Prezentacje studentów.	HS_W23, HS_U11, HS_U45
C1-Ćwiczenie	Badanie dziecka podmiotowe i przedmiotowe.	HS_W12, HS_W26, HS_U01, HS_U03, HS_U05
C2-Ćwiczenie	Rejestrowanie stanu jamy ustnej dziecka oraz prowadzenie dokumentacji medycznej.	HS_W12, HS_U05, HS_U24
C3-Ćwiczenie	Zabiegi profilaktyczne (fluoryzacja, uszczelnianie bruzd i szczelin).	HS_W28, HS_U04, HS_U24, HS_U39, HS_U40, HS_U45
C4-Ćwiczenie	Przygotowanie materiałów w gabinecie stomatologicznym i sterylizacja.	HS_W26, HS_W28, HS_W34, HS_U01, HS_U02, HS_U03, HS_U39, HS_U40
C5-Ćwiczenie	Czynne asystowanie podczas zabiegów z zakresu stomatologii dziecięcej.	HS_W26, HS_W28, HS_W34, HS_U01, HS_U02, HS_U03, HS_U39, HS_U40

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Współczesna Stomatologia Wieku Rozwojowego. Olczak-Kowalczyk D., Szczepańska J., Kaczmarek U. Med Tour Press International, 2017 (rozdziały 3-5, 7, 10, 12-15, 17-56, 59-64, 67, 71).
2. Kompendium stomatologii wieku rozwojowego. red. Olczak-Kowalczyk D., Otwock. Med. Tour Press, 2022.
3. Procedury w stomatologii dziecięcej, red. Olczak-Kowalczyk D., Piekoszewska-Ziętek P. Warszawski Uniwersytet Medyczny, Warszawa, 2023.

Uzupełniająca

1. Stomatologia dziecięca. Cameron A.C., Widmer R.P., wydanie polskie drugie pod redakcją Kaczmarek U., Urban & Partner, 2013.
2. Pacjent w gabinecie stomatologicznym Kobieta w ciąży. Olczak-Kowalczyk D., Kobylińska A. Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2022.
3. Farmakoterapia zakażeń stomatologicznych u dzieci i młodzieży. Olczak-Kowalczyk D., Med. Tour Press International, 2015.
4. Choroby błony śluzowej i przyzębia wieku rozwojowego. Olczak-Kowalczyk D., Górski R., Warszawski Uniwersytet Medyczny, 2009.
5. Wprowadzenie do stomatologii dziecięcej. Olczak-Kowalczyk D., Wagner L., WUM, 2012.
6. Endodoncja wieku rozwojowego i dojrzałego. Barańska-Gachowska M., Wydawnictwo Czelej, 2021.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
W1-W5, U1-U10	<u>Wykłady</u> odbywają się w trybie stacjonarnym. <u>Seminaria</u> odbywają się w trybie stacjonarnym. Obowiązuje przygotowanie teoretyczne do zajęć. Podczas zajęć sprawdzana jest wiedza poprzez odpowiedź ustną studenta i/lub pisemne kolokwium cząstkowe. Podczas ostatniego seminarium przeprowadzane jest kolokwium z całości materiału (seminaria i wykłady). <u>Ćwiczenia</u> odbywają się w Zakładzie Stomatologii Dziecięcej UCS, obowiązkowy fartuch i obuwie medyczne.	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest odbycie wszystkich wykładów i aktywny udział na wszystkich seminariach, i ćwiczeniach oraz zaliczenie wszystkich kolokwium cząstkowych (uzyskanie $\geq 60\%$ poprawnych odpowiedzi) oraz zaliczenie kolokwium końcowego (uzyskanie $\geq 60\%$ poprawnych odpowiedzi w teście jednokrotnego wyboru-zaliczenie bez oceny). W razie <u>nieobecności usprawiedliwionej</u> lub niezaliczenia kolokwium cząstkowego/odpowiedzi ustnej student jest zobowiązany do odrobienia zajęć i/lub zaliczenia z danego tematu w terminie ustalonym z osobą prowadzącą zajęcia. Usprawiedliwienie nieobecności należy dostarczyć najpóźniej na najbliższe zajęcia po zakończeniu okresu absencji. Nieusprawiedliwiona zwolnieniem lekarskim nieobecność lub niezaliczenie w innym terminie nieobecności usprawiedliwionych, lub niezrealizowanie procedur, lub niewystarczająca wiedza warunkująca ich prawidłowe wykonanie skutkują oceną

		niedostateczną z zajęć, co prowadzi do niezaliczenia przedmiotu

8. INFORMACJE DODATKOWE

1. Przedmiot „Stomatologia wieku rozwojowego” jest realizowany w Zakładzie Stomatologii Dziecięcej WUM.
2. Treści prezentowane na wykładach stanowią przekaz najnowszych doniesień i standardów w dziedzinie stomatologii dziecięcej oraz wchodzi w skład pytań egzaminacyjnych. Na wykładach weryfikowana jest lista obecności.
3. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie dydaktyki na roku II – lek. dent. Andrzej Kołodziejczyk, andrzej.kolodziejczyk@wum.edu.pl
4. Informacja dotycząca godzin konsultacyjnych umieszczona jest na tablicy ogłoszeń w Zakładzie.
5. Student na zajęcia praktyczne zgłasza się w ubraniu ochronnym (w tym z obuwiem na zmianę) i z identyfikatorem zawierającym informację: student, rok, imię, nazwisko. Torby muszą być chowane do szafek znajdujących się w salach klinicznych. Niedopuszczalne jest nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.
6. Prosimy o punktualne przychodzenie na zajęcia. Spóźnienie powyżej 15 min. traktowane jest jako nieobecność.
7. W czasie zajęć i na salach klinicznych nie wolno używać telefonów komórkowych.
8. Obecność na wszystkich seminariach, wykładach i ćwiczeniach jest obowiązkowa, w przypadku usprawiedliwionej nieobecności należy z asystentem prowadzącym ustalić termin i formę zaliczenia. Zajęcia należy odrobić do końca danego semestru. Usprawiedliwienie nieobecności należy dostarczyć najpóźniej na najbliższe zajęcia po zakończeniu okresu absencji.
9. Nieusprawiedliwiona zwolnieniem lekarskim nieobecność lub niezaliczenie w innym terminie nieobecności usprawiedliwionych, lub niezrealizowanie procedur profilaktyczno-leczniczych, lub niewystarczająca wiedza warunkująca ich prawidłowe wykonanie skutkują oceną niedostateczną z zajęć co prowadzi do niezaliczenia przedmiotu.
10. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Stomatologii Dziecięcej WUM: opiekun SKN - dr hab. n. med. Anna Turska-Szybka Zakład Stomatologii Dziecięcej WUM, ul. Binnieckiego 6, 02-097 Warszawa, tel.: 22 116 64 24, e-mail: pedodoncja@wum.edu.pl anna.turska-szybka@wum.edu.pl

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich